Dit raak Absa min, maar dié filiaal kan verkoop word om kontant in die hande te kry

Paniek oor banke rede vir Barclays se lae aandeelprys

CURT VON KEYSERLINGK

Die ineenstorting in die aandeelprys van die Britse bankgroep Barclays het waarskynlik meer te doen met beleggers se paniek oor die bankstelsel as omstandighede in die bank.

Die aandeelprys van die bankgroep, wat ook die beherende aandeelhouer van Absa is, het teen Vrydag van 119 pennies op 12 Januarie tot net 50,2 pennies geval – 'n daling van 73 %.

Barclays is een van die min Britse banke wat tot nou toe nog nie staatshulp gevra het nie, maar ontleders sê die huidige prys verdiskonteer 'n moontlikheid van 70% dat die bank minstens gedeeltelik deur die Britse regering genasionaliseer sal moet word om hom uit die verknorsing te red.

Barclays se bestuur het beleggers Vrydag weer probeer gerusstel dat daar geen rede tot kommer is nie, maar selfs ná dié aankondiging het die aandeelprys met nog 11 pennies geval.

Die toestand van die wêreld se grootste banke was die afgelope week weer in die kollig toe die Royal Bank of Scotland die grootste verlies aangekondig het wat 'n bank in Brittanje nog gely het. (Lees die berig elders op die blad).

Daarenteen het Barclays Vrydag gesê hy gaan 'n wins ná afskrywings vir 2008 verklaar wat beter sal wees as die konsensusraming van ontleders, wat 'n wins van £5,3 miljard verwag.

Volgens die Britse koerant The Guardian vertolk ontleders die aankondiging as 'n aanduiding dat die wins sowat £6 miljard sal wees, wat nie veel laer is as die wins van £7,1 miljard in 2007.

En tog duur die vryval van Barclays se aandeelprys voort.

Sommige kenners sê dit lyk of daar 'n verskil is tussen Barclays en sommige ontleders oor die manier waarop Barclays se bates gewaardeer word.

Mnr. John Varley, Barclays se uitvoerende hoof, het egter die afgelope week ontken dat die Britse regering ontevrede is oor die manier waarop die bank sy bates waardeer.

Volgens die nuusdiens Telegraph.co.uk verwag JP Morgan dat Barclays 'n verlies van £21 miljard gaan ly weens slegte skuld van £62 miljard.

Ontleders van Panmure Gordon en Nomura verwag dat die bank 'n groot verlies gaan ly weens sy blootstelling aan kredietwanbetalingsruilopsies (CDS).

The Wall Street Journal berig beleggers is bekommerd oor die veiligheid van beleggings in 'n beleggingsinstrument wat Barclays self ontwerp het. Dit staan bekend as beursverhandelde promesses.

Die promesses bied beleggers die geleentheid om in die groei van moeilik bekombare aandele (soos dié in Indië) of kommoditeite te deel sonder om dit te koop. Barclays koop ook nie die aandele of kommoditeite nie, maar kry sy blootstelling daaraan deur afgeleide instrumente.

Daar is dus geen onderliggende bates vir die belegger soos wat die geval is met beursverhandelde geld nie. Of die belegger sy geld ooit terugkry, hang af van die bank se betaalvermoë. Bear Stearns, wat verlede jaar in duie gestort het, het ook sulke promesses uitgereik.

Nog 'n vrees oor Barclays is dat dit tot einde Junie feitlik onmoontlik vir dié bank sal wees om hulp van die Britse regering te kry.

Timesonline berig dat 'n ooreenkoms met beleggers van Aboe Dhabi en Katar, wat verlede jaar £7,3 miljard in Barclays belê het, daarvoor voorsiening maak dat die beleggers nog aandele verniet kry as Barclays voor einde Junie nog aandele uitreik.

Dit kan beteken dat hulle meer as 50% van Barclays kan bekom as die bank op groot skaal aandele uitreik.

So 'n moontlike oorname deur die Arabiere word 'n sterk moontlikheid as Barclays se aandeelprys styg tot meer as die 153 pennies wat die Arabiese beleggers, wat sjeik Mansour bin Zayed Al Nahjan, eienaar van die Manchester City-voetbalklub insluit, vir hul aandele betaal het.

So 'n moontlikheid maak groot opslae in Brittanje en word deur politici as 'n skandaal van reusagtige omvang bestempel.

Die nuusdiens Bloomberg berig egter dat Barclays geen bykomende kapitaal voor einde Junie nodig sal hê nie tensy die bank voor dan 'n verlies van £20 miljard ly.

Barclays se markkapitalisasie beloop sowat £5,53 miljard (R77,58 miljard), wat nie veel meer is as sy Suid-Afrikaanse filiaal, Absa, se markkapitalisasie van R67,33 miljard nie.

Barclays se finansies het tans min regstreekse invloed op dié van Absa, maar daar is gissings dat Barclays dit kan oorweeg om Absa te verkoop as dit nodig is om kapitaal te bekom.

Mnr. Errol Kruger, die registrateur van banke, het Vrydag aan Bloomberg gesê Barclays het nog geen aanduiding gegee dat so iets oorweeg word nie.

Bankkrisis kring verder uit ná inspuiting van miljarde

CURT VON KEYSERLINGK

Die wêreld in oënskou

Te oordeel na koerantopskrifte die afgelope week is die bankkrisis nog lank nie verby nie.

Van die opskrifte in die finansiële media die afgelope week lui: Banke het nog meer geld nodig; pryse van bankaandele het nog nie hul laagtepunte bereik nie; Amerika se bankstelsel is insolvent; Brittanje se bankkrisis kan byna 'n dekade duur; en nasionalisering bedreig banke.

Dié opskrifte volg op nog skokke die afgelope week oor die stand van banke in Amerika en Europa.

The Royal Bank of Scotland (RBS) het 'n verlies van £28 miljard gely. Dit is die grootste verlies wat 'n Britse bank tot nog toe gely het.

Die internasionale bankreus Citigroup van Amerika se verlies die jongste kwartaal het $8,3 miljard beloop. Regions Financial Corporation, 'n Amerikaanse streekbank, se verlies was $6,2 miljard, dié van Bank of America $2,4 miljard en Merrill Lynch s'n $15,1 miljard.

Die meeste van die huidige verliese is onverwags omdat aanvaar is dat die groot verliese van die vorige kwartale al die slegte nuus verdiskonteer het.

Ontleders pas nou hul toekomsverwagtinge vir die banke aan om vir nog verdere verliese voorsiening te maak.

MarketWatch berig dat die markkapitalisasie van finansiële aandele in die Standard & Poor's 500-indeks van die New Yorkse aandelebeurs van Junie 2007 met 77% geval het.

Die Dow Jones-nywerheidsindeks van dieselfde aandelebeurs het Dinsdag met 4% geval, ondanks die inspirerende toespraak deur pres. Obama met sy inhuldiging as nuwe president van Amerika.

Die huidige aandeelpryse van banke weerspieël vrese van beleggers dat die regering gedwing sal word om nog meer in banke te belê deur gedeeltelike of volle nasionalisering.

Nasionalisering sal meebring dat nuwe aandele uitgereik moet word om aan die regering te verkoop. Weens die huidige lae pryse van bankaandele moet enorme hoeveelhede nuwe aandele uitgereik word.

In baie gevalle sou dit die belang van bestaande aandeelhouers erg verwater en die waarde daarvan byna uitwis.

Obama sal dit wil vermy omdat sodanige waardeverliese die waarde van pensioen- en mediese fondse van Jan Publiek sal vernietig.

Tot nou in die krisis het die regering meestal in banke belê deur voorkeuraandele. Die dividende van voorkeuraandele het gewoonlik 'n vaste koers en dit moet voor dividende op gewone aandele betaal word, al is daar niks vir dividende op gewone aandele oor nie.

Die owerhede het waarskynlik op dié aandele besluit omdat die dividende daarop die indruk wek dat daar na die belastingbetalers se belange omgesien word.

Eerstens verdien die regering 'n opbrengs op die belastingbetaler se geld wat in die banke belê word, en die verstandhouding is dat die banke later die aandele sal terugkoop, wat die belastingbetaler se geld weer in die staatskas laat beland.

Ongelukkig sukkel van die banke om die voorkeurdividend, wat dikwels 'n opbrengs van 8% het, te betaal. Ontleders sê ook dat dit dekades kan duur voordat die banke alle voorkeuraandele kan terugkoop.

Om dié rede wil die regering nou eerder verdere kapitaalinspuitings deur die aankoop van gewone aandele bewerkstellig.

Dit is goedkoper finansiering vir die banke omdat hulle nie bepaalde dividendopbrengste hoef te lewer en die aandele hoef terug te koop nie. Dit beteken egter 'n groter risiko vir belastingbetalers wat die hulp aan die banke finansier.

Die Amerikaanse tesourie het gesê hy sal geld slegs aan "gesonde" banke verskaf.

The Wall Street Journal het die afgelope week drie voorbeelde genoem van banke wie se finansiële toestand vererger het ná hulle kapitaalinspuitings ontvang het.

Dit is die Bank of America wat $45 miljard gekry het en wie se aandeelprys sedert Oktober met 29% geval het; Citigroup het $45 miljard gekry en sy aandeelprys het met 20% geval en State Street het $2 miljard gekry en sy aandeelprys het met 59% geval.

Na 'n hupstoot van altesame $92 miljard het die drie nog hulp nodig. Dit laat die vraag ontstaan hoeveel geld nog nodig is om al die "gesonde" banke te red en of al die banke wat hulp kry, wel "gesond" is.

Die tesourie wil hê die banke moet die geld wat hulle kry, uitleen. Banke sloer egter daarmee. Hulle wil eerder daaraan vasklou om hul eie verpligtinge na te kom as om dit uit te leen aan partye wat dit dalk nie kan terugbetaal nie en die uitlener insolvent kan laat.

Prof. Nouriel Roubini van die Universiteit van New York, wat die ekonomiese krisis voorspel het, het Dinsdag op 'n konferensie in Doebai gesê die Amerikaanse bankbedryf is insolvent.

Hy sê die totale kredietverliese van die banke kan 'n hoogtepunt van $3,6 triljoen bereik, terwyl totale bankkapitaal net $1,4 triljoen is.

As Obama die verskil tussen die twee bedrae met belastingbetalers-geld wil toestop, kan dit die nasionale skuld gevaarlik laat styg.

Dit kan hoër rentekoerse meebring, wat die krisis sal vererger.

Die tesourie vra nou bewyse dat banke hul geld uitleen, maar het beslis nie die intuimeling van die reële ekonomie die laaste maande in ag geneem nie.

Die krisis is nou nie meer net 'n behuising- en bankkrisis nie. Feitlik die hele ekonomie is in resessie. Dit is ook nie net tot Amerika beperk nie, maar wêreldwyd.

Etlike maande gelede was banke se grootste probleem dat hulle nie kon waag om aan mekaar uit te leen nie. Nou is hulle om goeie redes ook bang om aan die res van die ekonomie uit te leen.

Dit is ironies dat die owerhede wil hê dat banke meer geld uitleen. Vrylike krediet was juis 'n oorsaak van die huidige krisis.

Die bankkrisis in Amerika plaas die land se nuwe leier, pres. Barack Obama, in 'n baie netelige posisie. As die Amerikaanse regering voortgaan om banke te ondersteun deur aandele in die banke te koop, kan dit die waarde van die banke se ondermyn dat die pensioenfondse se beleggings in die banke feitlik niks werd gaan wees nie, met rampspoedige gevolge vir Jan en alleman.
Foto: Ron Edmonds, AP

KENNISGEWING VAN OMGEWINGSIMPAKSTUDIE
ESKOM GLOCKNER-/KOOKFONTEIN-PROJEK

Ingevolge Regulasie 56 van die Omgewingsimpakregulasies soos gepubliseer in die Regeringskennisgewing R385 in die Staatskoerant Nr 28753 van 21 April 2006, onder Artikel 24(5) van die Wet op Nasionale Omgewingbestuur, 1998 (wet nr 107 van 1998), soos gewysig, word kennis gegee dat ESKOM Houer Beperk die konstruksie van elektrisiteitstransmissie-infrastruktuur as volg beoog:

- 1 x 275 kV-transmissiekragdrade van omtrent 2 km tussen Glockner-substasie en Kookfontein-hooftransmissiesubstasie
- Die opgradering van die Kookfontein-hooftransmissiesubstasie deur die installering van 'n 315 MVA-275/88 kV -omskakelaar.

Kragtens die Wet op Nasionale Omgewingsbestuur Nr 107 van 1998, afdeling 24 en 24D, soos uiteengesit in Regeringskennisgewing R385 (afdelings 27-36) en R387 (item 1(l)), word vereis dat die applikant 'n gedetailleerde omgewingsimpakstudie moet uitvoer in terme van die volgende gelyste aktiwiteit:

- Die oprigting van fasiliteite en infrastruktuur, insluitend bygaande strukture en infrastruktuur, vir die transmissie en verspreiding van bogrondse elektrisiteitsvoorsiening met 'n kapasiteit van 120 kV of hoër.

Die voorgestelde projek is geregistreer by die Nasionale Department van Omgewingsake en Toerisme en die volgende verwysingsnommer 12/12/20/1401 is aan die projek toegewys.

Ligging: Die beoogde projek is tussen die Kookfontein- en Glockner-substasies geleë wes en noordwes van die Rothdene-woongebied in die Meyerton-omgewing, suid van Johannesburg. Die projek is geleë binne die Midvaal- plaaslike munisipaliteitsgrondbebied in Gauteng.

Openbare vergadering: Alle geïnteresseerde of geaffekteerde partye wat wil deelneem aan die omgewingsimpakstudieproses word uitgenooi na 'n openbare vergadering wat gehou sal word op Woensdag 11 Februarie 2009 om 18:30 by Laerskool Republiek, geleë tussen Rose- en Von Willigtaan in Rothdene.

Baagi Environmental Consultancy BK is as onafhanklike omgewingskonsultante deur ESKOM aangestel om die nodige omgewingsimpakstudieproses te voltooi, soos bepaal deur die Wet op Nasionale Omgewingsbestuur. Indien u verdere inligting oor die beoogde projek benodig of wil registreer as 'n geïnteresseerde of geaffekteerde party, kan dit deur Baagi Environmental Consultancy gedoen word voor of op Vrydag 27 Februarie 2009 by:

Baagi Environmental Consultancy
Vir aandag: Isla Blasa
Posbus 72847
Lynnwoodrif
PRETORIA
0040
Tel: 011 312 0202
Faks: 012 363 3217
Vonkpos: baagi@ee-sa.com

Eskom

MAAK R2 000 000 IN SLEGS 4 JAAR!!!
RESESSIEBESTANDE BELEGGING
Beleggings kan in JOU prokureurs se trust geplaas word
Beleggings vanaf R100 000!!!
239 bestaande beleggers
Te goed om waar te wees????
Skakel ons vir volledige inligting.
021 554 1066 OF 082 826 0405
e-pos: ntsafrica@mweb.co.za

SUID-AFRIKA
SAKEGELEENTHEID
VERDIEN R200 000 + PER MAAND

Kevin 082 338 8334
Frans 083 251 9121
Alle tye 0861 200 000
OF

Cope voel sterk oor landbou

HENNIE DUVENHAGE

Landbou en landelike ontwikkeling kry baie aandag in die verkiesingsmanifes wat die Congress of the People (Cope) gister in Port Elizabeth bekend gestel het.

Die party beoog om met die samewerking van tradisionele leiers en hul gemeenskappe 'n omvattende landelike ontwikkelingsplan op te stel en te help om die gemeenskappe se grond produktief te benut.

Die party sal hom verder beywer om die landelike gemeenskappe met landboubedrywighede en die waardeketting van die landbousektor by te staan.

Daar word ook in die vooruitsig gestel dat die koöperatiewe sektor verder uitgebou gaan word terwyl voedselsekerheid en ondersteuning aan sowel opkomende as kommersiële boere belowe word.

Cope wil ook die afhandeling van grondeise en grondrestitusie versnel en die uitbou van die verhouding tussen gevestigde en opkomende kommersiële boere verstewig.

Mnr. Hans van der Merwe, uitvoerende direkteur van Agri SA, sê hy verwelkom Cope se erkenning dat daar versigtige benutting en bewaring van die land se natuurlike hulpbronne moet wees en dat landbou en landelike ontwikkeling as 'n prioriteit beskou word.

Hy steun ook die gedagte dat die onderontwikkelde landbougrond in kommunale besit spesifieke aandag moet kry en dat kommersiële landbou se bydrae tot toekomstige voedselsekerheid belangrik geag word.

Mnr. Nic Koornhof, lid van Cope se nasionale komitee, het gesê Cope sal graag met AgriSA wil praat om sy standpunte te verfyn.

UITSTEKENDE BESIGHEID
TE KOOP (IN GAUTENG):
R6 m deposito benodig.
Vermeerder R6 m in 3 jaar na R15 m!
Tel: 084 585 8522

STAALKONSTRUKSIE

TUGELA STEEL
S.A. SE VOORSTE VERVAARDIGER
Hoofkantoor: 031-566-4601 * Faks: 031-566-5190
E-pos: sales@tugela.co.za * webblad: www.tugelasteel.co.za

DEELTYDSE 1-JAAR-BINNEHUISE VERSIERINGS-KURSUS
Gratis inleidende klasse
(011) 786 7501
(012) 342 1779
THE DESIGN SCHOOL SOUTHERN AFRICA